

TANTERVI VÁZLAT

Művészetek - B modul – Ének-zenetörténet

A gimnázium 9. évfolyama számára

Éneklés

- Az egyéni és közös éneklést céltudatosan fejlesztik tovább. Természetes, szép hangzást alakítanak ki.
- A zenei stílusokat meg tudják különböztetni, a dalokat a megfelelő karakterrel adják elő
- A többszólamú éneklés új lehetőségét, a vegyeskari hangzást gyakorolják..

Zenei írás-olvasás

- Könnyű, rövid dallamokat olvasnak, öt- és hétfokú dalokat utószolmizálnak kottából
- Ismert könnyű öt- és hétfokú dallamokat, dalrészleteket írnak megadott kezdőhanggal.
- Kottaolvasást gyakorolják 3# 3b előjegyzésű, egyszerű ritmusú, kis hangkészletű dallamokkal.

Zenehallgatás

- A középkori, a reneszánsz, barokk zenetörténeti korok stílusjegyeit felismerik többször hallott zeneművekben, zeneműrészletekben
- Egyes zeneirodalmi alkotásokat megneveznek témáik, hallott részleteik alapján

Feladatok önállóan

- Az iskola zenei életének megszervezésében és működésében fontos szerepet vállalnak, így eszközök ahhoz, hogy az értékes zene a fiatalok életének szerves részévé váljon.
- A középkor, reneszánsz és a barokk korszak zeneműveit más művészeti ágak alkotásaival összehasonlítják
- A tanulók könyvtárban- és informatikai ismeretek birtokában – kotta, szakkönyv, szótár, lexikon, hangzó anyag, CD (CD-ROM) felhasználásával – részfeladatokat önállóan feldolgoznak.

TÉMAKÖRÖK

TARTALMAK

Éneklés

Középkori, reneszánsz és barokk zeneművek témáinak részleteinek éneklése
Műzenei szemelvények éneklése
Zenei karakterek, stílusjegyek kifejezése, alapján
Többszólamú művek éneklése vegyes kari felállásban is

Magyar népdalok, régi magyar tánc- és históriás dallamok,
Középkori trubadúr és gregorián dallamok
Reneszánsz és barokk zenei szemelvények témái
Egyszerű többszólamúság: kánonok, quodlibetek, 2-3 szólamú kórusművek

Zenehallgatás

Zenei műfajok felismerése hangzó példák alapján
Reneszánsz és barokk művek meghallgatása, stílusjegyek megfigyelése
A barokk zenekar hangszerei
Öntevékeny tanulói munka: könyvtárhasználat
adatgyűjtés, képanyaggyűjtés, videó, cd-, egyéb oktatóanyagok használata

Középkori dallamok
Reneszánsz zenei szemelvények
Barokk zenei szemelvények
Magyar és európai zeneirodalmi alkotások a XVIII. Század végéig
Zeneszerzők életútja, munkássága, rövid kortörténet (ókor, középkor, reneszánsz, reformáció, barokk)

Zenei olvasás - írás, zenei ismeret

Hangnem megállapítása előjegyzés és záróhang alapján, ritmusértékek felismerése
Új dallami elemek olvasása-írása
Tanult öt- és hétfokú dallamotívumok lejegyzése betűkottával és vonalrendszerbe
A hangközők felismerése, éneklése

Tanult dalok, zeneműrészletek,
Olvasógyakorlatok,
A zenehallgatás énekelt szemelvényei

Dalismeret

Műdalok, zenetörténeti szemelvények (középkor, reneszánsz, barokk)

Műismeret

Műzenei alkotások (középkor, reneszánsz, barokk)

Zeneelmélet

*Ritmikai fogalmak-ismeretek: a tanult ritmusképletek felismerése
Dallami ismeretek: hétfokú dallamok felismerése
Hangközők: a tanult tiszta, kis és nagy hangközők
Hangnevek: Abc-s hangnevek g-kulcsban
Hangsorok: Hétfokúság, modális hangsorok
Tonalitás: Dúr-moll tonalitás
Hármashangzat elve, funkciók elve, alaphelyzetű hármashangzatok
Előadási jelek: Tempó és dinamikai jelek a tanult dalokhoz és a meghallgatott zeneművekhez kapcsolódva
Szerkesztés: imitációs szerkesztés*

Zeneirodalom	<p><i>Zenetörténeti korok:</i> Ókor, középkor, reneszánsz, barokk; stílusjegyek</p> <p><i>Zeneszerzők:</i> Josquin, Palestrina, Lassus; Purcell, Lully, Monteverdi, Corelli, Vivaldi, D. Scarlatti, J.S. Bach, Händel</p> <p><i>Műfajok:</i> Egyházi: zsidó és gregorián zsoltárok, organum, mise, motetta, korál, kantáta, oratórium, passió Világi: kánon, trubadúr dal, madrigál, opera; concerto grosso, szvit, nyitány, preludium, fuga, rondo, variáció, menüett, szonáta, versenymű, <i>Együtttesek:</i> Barokk zenekar <i>Zenei szerkezetek, formák:</i> Homofón és polifón szerkesztés, szekvencia <i>Hangszerek:</i> középkori, reneszánsz és barokk hangszerek</p>
---------------------	---

művészettörténet	Ókor, középkor, reneszánsz, manierizmus; stílusjegyek (építészet, szobrászat, festészet)
-------------------------	--

Felhasznált irodalom: Grüll Tibor: Az európai művelődés története I. kötet
Leonard Bernstein: A megválaszolatlan kérdés
Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához
Bánki Gábor: Zenesuli kötetei
Bartha Dénes: A zenetörténet antológiája
Kodály: A magyar népzene
H. M. Brown: A reneszánsz zenéje
Grove monográfiák: Olasz barokk mesterek
Péterffy Ida: Kis történetek nagy zeneszerzőkről
Homolya István: Bakfark
Brockhaus-Riemann: Zenei lexikon 1.-3. kötet
Képes magyar zenetörténet
Van der Meer: Hangszerek
Andrew Wilson: A kereszténység zenéje
Orfeusz – Hangzó zenetörténet kötetei

Taneshközők:

Harmath Ágnes: Énekkönyv – Zenetörténet és zeneirodalom I. kötet
Hangjegyfűzet

Számonkérés módja:

Az elvárások teljesítésének mértékében osztályzatot kapnak a tanulók. (Szóbeli felelet, zenefelismerési tesztek, éneklés több szólamban és egyénileg, írásban zenetörténeti összefoglalások) Képességeikhez, teljesítményükhöz, órai aktivitásukhoz mérten kapják meg az érdemjegyet. Értékelésem fő szempontja, hogy a tanulókat sikerélményhez jutassam, így ösztönözsem őket az aktív munkára. A többszólamú éneklésnél a megszólaltatott szép, tiszta harmónia önmagában is siker, élmény.

Javasolt dalanyag

Népdalok

Csuvas népdal
Dávid melech – izraeli
Debrecennek van egy vize – magyar
Fekete föld – magyar
Ha felmegyek – magyar
Hava nagila – izraeli
Hidló végén – magyar
Köszöntő ének – magyar
Lassú táncdallam – magyar
Nem kapálok - magyar

Kánonok:

Csalogány kánon - Haydn
Földrajz – Bárdos L.
Hullám fodra –francia
Jöjj édes április – Caldara
Jöjj, énekelj – Palestrina
Kakukk kánon - német
Már ébred a hajnal – német
Nyár kánon – Fornsete
Nyt már a gyöngyvirág – német
Plato, Cicero – Bárdos L.
Szó, mi, dó – német
Te álomszuszék – angol
Tó partján – francia
Visszhang - Lassus

Zenetörténeti szemelvények

1. Középkor: Szolmizáció – Arezzói Guidó
Lam'nacéach – héber zsoltár
Jerusalem – gregorián dallam
Nyári ének – Moniot d'Arras
Orgánium –Leoninus
2. Reneszánsz: Gyere énekelni – Marenzio
Zöld fű közt – ismeretlen
Évszakköszöntő – Josquin
Ein feste Burg – Luther
Eger vár viadaláról – Tinódi
Egri históriának summája – Tinódi
Siralmas énnékem – Bornemisza
Ungaresca – hajdútánc
Apor Lázár tánca
Néked zeng – Vecchi
3. Barokk: Bíborban ég – Bach
Orfeo – Monteverdi
Geistliches Konzert – Schütz
G-dúr menüett – Bach
Gavotte – Telemann
La Folia – Corelli
Aratók – Couperin
A falusi lány – Rameau
Trombita dallam – Charpentier
Trombita fanfár – Purcell
Tamburin – Rameau
Vízi zene (Air) - Hande

Zenehallgatási anyag

Ósi sumér dallam, sófár hangja – Smá Jiszráél, antik görög dallam, zsidó és gregorián zsoltárdallam, Machault: hangszeres részlet, népzenei felvételek, Banchieri: Az állatok rögtönzött ellenpontja, Francia madrigál és tánczenék Mátyás udvarából, Tinódi históriás énekei, Bakfark Bálint: Lantfantázia, Ungaresca, Lassus madrigálok, Monteverdi: Orfeo, Purcell: Dido és Aeneas, Lully táncok, Couperin: Rondó, Vivaldi: hegedűversenyek, J. S. Bach: kantátarészlet, Handel: oratórium részletek

A gimnázium 10. évfolyama számára

Éneklés

- Tudatos képzik hangjukat, jól artikulálnak, egymásra is figyelnek a többszólamú éneklésnél
- Nehezebb vegyeskari műveket is énekelnek
- Improvizálnak dúr és moll hangnemekben

Zenei írás-olvasás

- Egyszerű ütemű ritmusokat és dallampéldákat kottaképről megszólaltatnak, valamint lejegyzik emlékezetből 3# 3b-ben.
- Énekes- és zenekari partitúrákat értelmeznek
- a dúr és moll karaktert mind hangsorokban, mind akkordokban felismerik

Zenehallgatás

- A barokk és a bécsi klasszika stílusjegyeit a zeneművek hallgatása során felismerik és meg tudják különböztetni
- Összefüggéseket látnak meg zenei korok, történelmi események, a képzőművészet és az irodalom között.
- A barokk és a bécsi klasszika műfajait, egyszerű formáit, jellegzetességeit felismerik.
- A zenei korszakhoz kapcsolódó zenei formákat, műfajokat megkülönböztetik.
- A meghallgatott zeneművekben előforduló hangszereket, hangszeres együtteseket, zenekarok típusait megnevezik.

Feladatok önállóan

- Az iskola zenei életének megszervezésében és működésében továbbra is fontos szerepet vállalnak, így eszközök ahhoz, hogy az értékes zene a fiatalok életének szerves részévé váljon.
- A barokk és a bécsi klasszika zeneműveit más művészeti ágak alkotásaival összehasonlítják
- A tanulók könyvtárban- és informatikai ismeretek birtokában – kotta, szakkönyv, szótár, lexikon, hangzó anyag, CD (CD-ROM) felhasználásával – részfeladatokat önállóan feldolgoznak.

TÉMAKÖRÖK

TARTALOM

Éneklés

Csoportos éneklés hangszerkísérettel
Barokk és klasszikus művek, kánonok és többszólamú kórusművek vagy zenei részletek csoportos és egyéni éneklése
6/8 lüktetésrendjének gyakorlása a vonatkozó dallamokban
Módosított hangok relációkban történő tiszta Intonálása, szolmizált éneklése

Barokk zenei szemelvények és klasszikus műdalok
Műzenei témák (énekelhető zenehallgatási szemelvények)
Többszólamú szemelvények:
Könnyű kórusművek (a már tanult zenetörténeti korokból)

Zenehallgatás

A bécsi klasszicizmus műfajainak és formáinak szóbeli ismertetése
Zenei formák, műfajok, művek hallás utáni felismerése
A magyar történeti zene és a bécsi klasszikusok zenei jellemzőinek összevetése
Dúr-moll színezet különbségének megfigyelése
Önálló könyvtárhasználat adatgyűjtés, képanyaggyűjtés; videó, CD, egyéb oktatóanyagok használata

A bécsi klasszicizmus alkotásai - klasszikus dalok

Zenei olvasás – írás

Szimmetrikus ütemű ritmus és dallampéldák megszólaltatása kottaképről.
Könnyebb ritmusok és egyszerű dallamok lejegyzése emlékezetből 2# 2b-ig
Tájékozódás 4# – 4b-s hangnemekben,
Módosított hangok Abc-s megnevezése,

Énekes tananyag
Olvasógyakorlatok
Zenehallgatási anyag szemelvényei

Dalismeret

Népdalok, műdalok, zenetörténeti szemelvények (barokk, klasszikus)

Zeneelmélet

Ritmika: tanult ritmuselemek felismerése
Hangközök: a tanult hangközök felismerése
Hangsorok: Dúr és moll
Tonalitás: Dúr-moll hangnemek 4# – 4b-ig
Forma: Periódus, szimmetria

Művészettörténet

A barokk jelentősége, ízlés és giccs, rokokó (építészet, szobrászat, festészet, öltözet)
Klasszicizmus, eklektika, historizmus (építészet, szobrászat, festészet)

Felhasznált irodalom: Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához
Bánki Gábor: Zenesuli kötetek

Bartha Dénes: A zenetörténet antológiája
Grove monográfiák: Handel ; A Bach család
Brockhaus-Riemann: Zenei lexikon 1.-3. kötet
Képes magyar zenetörténet
Van der Meer: Hangszerek
Andrew Wilson: A kereszténység zenéje
Orfeusz – Hangzó zenetörténet kötetei
Sven Kruckenberg: A szimfonikus zenekar hangszerei
Peter Gammond: Klasszikus zene

Tanesczközök:

Munkafüzet(fénymásolt anyag)
Hangjegyfüzet

Számonkérés módja:

Az elvárások teljesítése mértékében osztályzatot kapnak a tanulók. (Szóbeli felelet, zenefelismerési tesztek, éneklés többszólamban egyénileg, írásban zenetörténeti összefoglalások) Képességeikhez, teljesítményükhöz, órai aktivitásukhoz mérten kapják meg az érdemjegyet. Értékelésem fő szempontja, hogy a tanulókat sikerélményhez jutassam, így ösztönözöm őket az aktív munkára. A többszólamú éneklésnél a megszólaltatott szép, tiszta harmónia önmagában is siker, élmény.

Javasolt dalanyag

Többszólamú Spirituálék, gospelek
Bach: Részletek kantátákból és passiókból
Handel: Részletek a „Messiás” c. oratóriumból
Haydn: Részlet a „Teremtés” c. oratóriumból
Haydn: Á-dúr menüett
Haydn: Rondo
Mozart: Részlet a D-dúr szimfóniából
Mozart: Egy kis éji zene II. tétel
Beethoven: G- dúr Zongoraszonáta részlet
Haydn: Falusi jókedv
Mozart: Szép május
Weber: Bölcsődal
Haydn: Szép nyári reggel
Beethoven: A mormotás fiú dala

Zenehallgatási anyag

Szemelvények a barokk és a bécsi klasszika szerzőitől (J. S. Bach, Vivaldi, Handel, Haydn, Mozart, Beethoven)

A gimnázium 11. évfolyama számára

Éneklés

- Csoportban és egyénileg is tiszta intonációval, pontos ritmussal, érthető, kifejező szövegkiejtéssel, az előadásmód helyes megválasztásával adja elő a tanult műveket
- Ismerik az adott zenetörténeti korszakok legjellemzőbb és legfontosabb stíluselemeit.
- A közös éneklésből a többszólamú éneklésen keresztül a többszólamú hallás, hangközök tiszta intonálása, a tonalitás iránti érzékük megerősödik.
- Az énekhangjuk a legtokéletesebb, bármikor igénybe vehető hangszerük.

Zenei írás-olvasás

- Ismert dallamokat utószolmizálnak, ismeretleneket kottából olvasnak 4# 4b-ig
- ⇌ Hangnemeket megállapítanak előjegyzés és záróhang alapján
- Ismert dallamokat írnak violinkulcsban a tanult hangnemekben

Zenehallgatás

- A romantika stílusát a zeneművek hallgatása során felismerik
- Összefüggéseket látnak meg zenei korok, történelmi események, a képzőművészet és az irodalom között.
- A romantika műfajait, egyszerű formáit, jellegzetességeit felismerik.
- A zenei korszakhoz kapcsolódó zenei formákat, műfajokat megkülönböztetik.
- A meghallgatott zeneművekben előforduló hangszereket, hangszeres együtteseket, zenekarok típusait megnevezik.

Feladatok önállóan

- Az iskola zenei életének megszervezésében és működésében továbbra is fontos szerepet vállalnak, így eszközök ahhoz, hogy az értékes zene a fiatalok életének szerves részévé váljon.
- A romantika korszakának zeneműveit más művészeti ágak alkotásaival összehasonlítják
- A tanulók könyvtárban- és informatikai ismeretek birtokában – kotta, szakkönyv, szótár, lexikon, hangzó anyag, CD (CD-ROM) felhasználásával – részfeladatokat önállóan feldolgoznak.

TÉMAKÖRÖK	Tartalom
Éneklés Romantikus dalok énekes előadása Többszólamú kórusművek vegyes kari bemutatása Más földrészek dalainak éneklése	Romantikus dalok és zeneművek könnyebb énekelhető témái, részletei Többszólamú vegyes kari kórusművek
Zenehallgatás A romantikus zene stílusjegyei és műfajai A romantikus nagyzenekar hangzásának elemzése Más földrész népzenejének meghallgatása A XIX. század jellegzetes, meghatározó stílusjegyeinek megismerése a zeneművek hallgatása során Zenei jelenségek önálló elemzéséhez szükséges szempontok rögzítése és egyéni ismerete. A romantika új zenei műfajainak, formáinak, egyéb jellegzetességeinek megállapítása, stílusjegyek hallás utáni elemzése.	A nemzeti romantika Európában (pl. nemzeti operák) A XIX.sz. magyar zenéje A XIX.sz. európai zeneművészetének alkotásai
Zenei olvasás-írás 4# – 4b-s hangnemekben való tájékozódás. Hangnem megállapítása kottakép elemzése alapján Dalok, zeneművek témáinak éneklése szolmizálva violinkulcsban kottáról, a tanult hangnemekben, 2#-2b-ig. Abc-s hangok azonosítása F-kulcsban (a basszuskulcs szerepe a partitúrában) Hármashangzatok felismerése kottáról Elemzési feladatok megadott szempontok szerinti önálló megoldása Ismert dallamok írása emlékezetből a tanult hangnemekben	Az énekes anyag és a zenehallgatás anyagának ritmikai és metrikai struktúrája, dallamszerkezete, hangneme, formája, kottaképi és hangzásbeli sajátosságai
Dalismeret	Műdalok, énekelt témák, könnyű kórusművek (romantika)
Zeneelmélet	<i>Hangközök:</i> Tanult hangközök felismerése <i>Hangsorok:</i> dúr-moll hangnemek 6# – 6b-ig
Műismeret	Zeneművek és részletek a zenehallgatási anyagból (a XIX. századi romantika)
Művészettörténet	- romantika - realizmus (festészet) - impresszionizmus (festészet) - posztimpresszionizmus (festészet) - szecesszió

- kínai és japán művészet

**Zeneirodalom/
zenetörténet**

Zenetörténeti kor: Romantika

Műfajok: Népies műdal, magyar nóta, verbunkos

Dal, mazurka, keringő, polonéz; etűd, fantázia, nocturne, rapszódia; Szimfonikus költemény; a romantikus, ill. nemzeti opera;

Zeneszerzők:

Erkel, Liszt, Kodály, Bartók

Schubert, Schumann, Mendelssohn, Brahms, Chopin, Dvořák, Smetana, Csajkovszkij, Muszorgszkij, Verdi, Wagner

Zenekar: A romantikus nagyzenekar

Felhasznált irodalom: Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához

Bánki Gábor: Zenesuli kötetei

Bartha Dénes: A zenetörténet antológiája

Brockhaus-Riemann: Zenei lexikon 1.-3. kötet

Képes magyar zenetörténet

Van der Meer: Hangszerek

Andrew Wilson: A kereszténység zenéje

Orfeusz – Hangzó zenetörténet kötetei

Sven Kruckenberg: A szimfonikus zenekar hangszerei

Gádor Ágnes: A Zeneakadémia

Taneszközök:

Munkafüzet(fénymásolt anyag)

Hangjegyfüzet

Számonkérés módja:

Az elvárások teljesítése mértékében osztályzatot kapnak a tanulók. (Szóbeli felelet, zenefelismerési tesztek, éneklés több szólamban egyénileg, írásban zenetörténeti összefoglalások) Képességeikhez, teljesítményükhöz, órai aktivitásukhoz mérten kapják meg az érdemjegyet. Értékelésem fő szempontja, hogy a tanulókat sikerélményhez jutassam, így ösztönözsem őket az aktív munkára. A többszólamú éneklésnél a megszólaltatott szép, tiszta harmónia önmagában is siker, élmény.

Javasolt dalanyag

Többszólamú Spirituálék, gospelek

Schubert: d-moll zongoraszonáta

Schubert: d - moll menüett

Mendelssohn: Velencei gondoladal

Schumann: Téliapó

Muszorgszkij: A kijevi nagykapu

Brahms: Egy ékes hangú kismadár

Schubert: Májusi dal

Schubert: Vadrózsa

Brahms: Bölcsődal

Schubert: Hová?

Schubert: Már olvadó

Schumann: A két gránátos

Mendelssohn: Nézd, ébred már

Zenehallgatási anyag

Szemelvények a romantika korszakának zeneszerzőitől

(Schubert, Schumann, Chopin, Erkel, Liszt, Muszorgszkij, Verdi, Wagner, Brahms, Mendelssohn, Csajkovszkij...)

A gimnázium 12. évfolyama számára

Éneklés

- Műdalokat, kórusműveket, műzenei részleteket, spirituálékat, gospeleket adnak elő stílushű előadásban, egy vagy több szólamban kifejezően.
- Improvizálnak dúr és moll hangnemekben

Zenei írás-olvasás

- Elemzési feladatot (hangnem, forma, szerkesztésmód stb.) önállóan megoldanak a tanult zenemű kottaképe alapján.
- Középszintű nehézségű dallamokat olvasnak kottáról szolmizálva, egyszerűeket ABC-s nevekkal
- Aszimmetrikus ritmusokat ismernek meg
- Diktálás alapján könnyebb dallamot leírnak

Zenehallgatás

- A XX. század stílusát a zeneművek hallgatása során felismerik
- Összefüggéseket látnak meg zenei korok, történelmi események, a képzőművészet és az irodalom között.
- A XX.század műfajait, egyszerű formáit, jellegzetességeit felismerik.
- A zenei korszakhoz kapcsolódó zenei formákat, műfajokat megkülönböztetik.
- A meghallgatott zeneművekben előforduló hangszereket, hangszeres együtteseket, zenekarok típusait megnevezik.

Feladatok önállóan

- Az iskola zenei életének megszervezésében és működésében továbbra is fontos szerepet vállalnak, így eszközök ahhoz, hogy az értékes zene a fiatalok életének szerves részévé váljon.
- A XX. század korszakának zeneműveit más művészeti ágak alkotásaival összehasonlítják
- A tanulók könyvtárban- és informatikai ismeretek birtokában – kotta, szakkönyv, szótár, lexikon, hangzó anyag, CD (CD-ROM) felhasználásával – részfeladatokat önállóan feldolgoznak.

TÉMAKÖRÖK

TARTALOM

Éneklés

A századforduló és a XX. századi dalok énekes előadása
Többszólamú kórusművek bemutatása
Más földrészek dalainak éneklése
Zenei karakterek kifejezése önállóan is

Ismertebb zeneművek énekhangon könnyen megszólaltatható témáinak éneklése
Más földrészek dalai , izraeli dalok
Egyházi énekek, spirituálék, keresztény dicséretetek
Bartók, Kodály és Bárdos műveinek énekes szemelvényei, magyar népdalok
Többszólamú XX. századi szemelvények

Zenehallgatás

Zenetörténeti korszakok, stílusok jellemzése hangzó vagy írott dokumentumok felhasználásával
Rendszerező ismétlés (a magyar és európai zeneművészet századainak és műfajainak áttekintése jellemző zenei szemelvények segítségével)
A XX. század zenei irányzatainak felismerése többször meghallgatott zeneművek részletei alapján
A zenei műfajok áttekintése és összefüggések keresése a társművészetek és a zene között (tánc az ismert történeti tánczenékhez)
A dzsessz műfaji ismereteinek kapcsolása a meghallgatott műzenei anyaghoz
Tájékozódás a könnyű műfaj megjelenési formáiban, módjaiban (mindennapi hangzó zenei környezetünk jelenségeinek megismerése, értelmezése)

Ismétlés anyaga:
A tanult zenetörténeti korok jellemzői, műfajai, stílusjegyei

A magyar és európai zeneművészet századai
A zenei műfajok
A XX.század zenei irányzatainak kiemelkedő alkotásai, kortárs zeneművészet
A dzsessz és jellegzetes műfajai
A zene szórakoztató funkciói : táncok a zenetörténetben
A könnyűzene ma
A keresztény zene fejlődése napjainkig

Zenei olvasás-írás

Minden eddigi feladattípus gyakorlása (összegzés)
Aszimmetrikus ütemű ritmus és dallampéldák megszólaltatása kottaképről.
Könnyebb aszimmetrikus ritmusok és egyszerű dallamok lejegyzése emlékezetből 2# 2b-ig

A tanult énekes és hangszeres szemelvények anyaga

A XX. Századi zene énekelt és meghallgatott zenei példáinak anyaga

Dalismeret

Dalok, énekes szemelvények (XX. század)

Műismeret	Zeneművek, témák a zenehallgatási anyagból (XX. század)
Zeneelmélet	Aszimmetria, atonalitás, poliritmia
Zeneirodalom/ zenetörténet	A XX.század: <i>Zeneszerzők:</i> Bartók, Bárdos, Kodály, Weiner és más kortárs szerzők Gershwin; Debussy, Ravel, Stravinsky, Honegger, Prokofjev, Hacsaturján, Britten, Penderecki, L. Bernstein <i>Műfajok:</i> Balett, operett, musical, chanson; Spirituálé, blues, ragtime, dixiland, swing, rock, <i>Irányzatok:</i> Impresszionizmus, neoklasszicizmus, folklorizmus, elektronikus zene A dzsessz és a könnyűzene műfajai Aktualitások a keresztény könnyűzenéből
művészettörténet	XX. századi irányzatok, avantgard, neoavantgard

Felhasznált irodalom: Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához
Bánki Gábor: Zenesuli kötetek
Bartha Dénes: A zenetörténet antológiája
Grove monográfiák: Handel ; A Bach család
Brockhaus-Riemann: Zenei lexikon 1.-3. kötet
Képes magyar zenetörténet
Van der Meer: Hangszerek
Andrew Wilson: A kereszténység zenéje
Orfeusz – Hangzó zenetörténet kötetek
Sven Kruckenberg: A szimfonikus zenekar hangszerei
Peter Gammond: Klasszikus zene
Gonda J.: Mi a jazz?
Falvy Zoltán: A magyar zene története
Walter Salmen: A klezmer zene és eredete

Tananyagok:
Munkafüzet(fénymásolt anyag)
Hangjegyfüzet

Számonkérés módja:

Az elvárások teljesítése mértékében osztályzatot kapnak a tanulók. (Szóbeli felelet, zenefelismerési tesztek, éneklés többszólamban egyénileg, írásban zenetörténeti összefoglalások) Képességeikhez, teljesítményükhöz, órai aktivitásukhoz mérten kapják meg az érdemjegyet. Értékelésem fő szempontja, hogy a tanulókat sikerélményhez jutassam, így ösztönözöm őket az aktív munkára. A többszólamú éneklésnél a megszólaltatott szép, tiszta harmónia önmagában is siker, élmény.

Javasolt dalanyag

Többszólamú spirituálék, gospelek
Debussy: Ünnepek
Greccsanyinov: Tréfacsináló
Kodály: Közjáték
Prokofjev: Klasszikus szimfónia
Sosztakovics: Polka
Ravel: Bolero
Spirituálé feldolgozások több szólamra

Zenehallgatási anyag

Szemelvények a késő romantika és a XX. Század zeneszerzőitől
(Bartók, Bárdos, Kodály, Weiner és más kortárs magyar szerzők
Gershwin; Debussy, Ravel, Stravinsky, Honegger, Prokofjev, Hacsaturján, Britten, Penderecki)
Jazz zene
A XX. Század modern irányzatai